

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAЕ HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 4. Nosocomium, & Xenodochium peregrinis aperiuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](#)

gii indicij stratum. Quorum arma ad Lauretum fluitantia cognita in littore, prius fere quam nunciari posset, insignem fecerunt hostium cladem. Ibi enim vero exsultare Lauretani, aduenæque: auditas profecto à Deo Deique parente preces puerorum piorumque. aperuisse aliquando oculos vtorem Turcicæ superbiæ Deum: alius alium hortatione firmare, talem ut Præsidem præcipuo colerent honore, cuius præsidio totam illam Italiam cernerent præsenti Turcarum formidine liberatam.

*Nosocomium, & Xenodochium excipiendis peregrinis
aperiuntur. sacra Aedes ædificijs ornatur.*

Cap. IV.

AT Pontifex tali nuncio admodum lætus, ne benignior in indigenas, quam in peregrinos foret; Nosocomium Laureti eadem fere tempestate absolutum aperuit, ægris aduenis præcipue curandis. Alius porro locus scabiosis, leprosisque extra moenia, ne quid cæteros eorum contagio læderet, assignatus. Ab ægris inde ad sanos cura conuersa, Xenodochium pauperibus peregrinis excipiendis institutum, vbi benigne alebantur per triduum: & discedentes pane, vino, calceis, pecunia iuuabantur. Hæc hospitalitatis, & Christianæ charitatis fama, mirum quantum vel aduenis religionis, vel Lauretano templo opum adiecerit; cunctis ferme exteris gentibus expertam in suis peregrinis Lauretanam benignitatem remunerantibus. Adeo vera in pauperes liberalitas auget magis opes, quam minuit. Deus quippe benignitatis fontem, ne exhauriatur, bonis identidem auget; ac benignis largitoribus benigne suppeditat, quod deinceps egentibus largiantur. Nec vero dum exardescunt hæc Christianæ caritatis officia, Lauretana opera à Clemente inchoata interim refrixere. Nihilo minus Pauli iussu syluae noxiæ

*Nosocomiū
& Xenodoc.*

*Hospitalitas
Lauretana.*

noxiæ cædebantur: nebulosæ siccabantur lacunæ: colles Lauretanæ sedi officientes ad solum diruebantur. Surgebant eodem tempore ædes Pontificiæ: exstrebatur porticus: templi tholus plumbeis integrabatur laminis. magnifica illa sacrosanctæ Domus cælata crusta (quæ haud procul fastigio aberat) præcipuè vrgebatur. Iam peruetustum, ac fumosum lacunar tectumque architectus ex Pontificis authoritate deicerat. Et quia concamerandi facelli ratio exigebat, summos etiam parietes semicirculis, & pietis fictilibus insignes pariter cum tintinnabuli, camini que culminibus, demolitus erat. Igitur solidus fornix nouis magis, quam veteribus parietibus incumbens, imponitur: nitidus tum quidem, & concinnus erat; sed hodie propter copiam luminum horridus fumosusque. Porro ne ea, quæ ex augustissima Virginis cella necessitas detraxerat, hominum incuria perderet, sacras trabes, asperes, tegulas, tabulasque, & quæcunque ad tectum sanctissimæ Aedis pertinebant, sub eiusdem paumento defodi placuit. Itaque hæc cum fide inibi sunt defossa: ut loco mota, quam minimum locum mutarent.

Reliquiæ facelli Lauretani miraculis fulgent, & Aedis Lauretanæ religionem propagant.

Cap. V.

Caeterum fictilia, & quædam laqueati testi tabulæ, pro sacrī reliquijs, ut erāt, asseruatæ, partim miraculorum materiam præbuerunt, partim etiam Aedis Lauretanæ religionem longe, ac late propagarunt. Vetus opinio erat, vasa illa fictilia in armario B. Virginis ab Apostolis olim reperta, atque idcirco cum Natalis eius domus consecrare, ab ijsdem in summis facelli parietibus collocari iussa non ornandæ magis ædis gratia, quam illorū religionis tuendæ. Adiuuabant hanc opinionem quædam non